

1

A FAÁGAK KÖZÖTT FENNAKADT NŐRE BÁMULTAM. FEJÉT előrenyújtotta, állát felszegte, két karja szétnyílt a háta mögött. Szakasztott mint az az apró krómistennő a Rolls-Royce motorháztetőjén. Ez a nő azonban ruhátlan volt, és teste a derekánál ért véget. Élettelen torzóját összevérzett levelek és ágak tartották fogva.

Vizsgálódva körülnéztem. A keskeny földúton kívül, ahol leparkoltam, csak sűrű erdőt láttam, amit zömmel fenyves alkotott. A néhány lombhullató fa a vörös, narancssárga és sárga megannyi árnyalatába öltözött, a nyár halálát jelezve, akár a temetési koszorúk.

Noha Charlotte-ban még rekkenő volt a hőség, ilyen magaslaton már kellemesnek érződött az október eleje. Hamarosan lehül majd az idő. Széldzsekit vettem elő a hátsó ülésről, moccanatlanul álltam, és hallgatóztam.

Madárcsivitelés. Szélzúgás. Apró állatok matatása. Aztán a távolban egy férfi odakiáltott a társának. A válaszát alig hallottam.

A dzsekit a derekamra kötöttem, becsaptam a kocsiajtót, és megindultam a hangok felé. Lábam zörgő avarban és fenyőtűkben gázolt.

Miután vagy tíz lépést tettem az erdőben, ülő alak mellett haladtam el. Mohos kőnek támaszkodott, térdét felhúzta a mellkasához, oldalánál laptop hevert. Mindkét karja hiányzott, bal halántékába kis porcelánkancsó ékelődött.

A laptopon egy arc nyugodott. A fogazaton fogszabályozó rásza, az egyik szemöldökön finom művű aranykarika. A szem tágra

nyitva, a pupilla kitágult, ami ijedt kifejezést kölcsönzött az arcnak. Nyelvem alatt lüktetni kezdett egy ér, ahogy továbbsiettem. Néhány lépés után egy lábszárat pillantottam meg, a lábfejen még rajta volt a túrabakancs. Csípőből szakadt le a törzsről. Talán a Rolls-Royce-os torzóhoz tartozik, gondoltam.

A lábszáron túl két férfi pihent egymás oldalán, biztonsági övbe bekötve; nyakukon vörös szziromként feslett szét a kicsorduló vér. Az egyik keresztbe vetette a lábát, mintha csak egy magazint olvasgatna. Ahogy mélyebbre hatoltam az erdőben, időről időre összefüggéstelen kiáltásokat hallottam, a széljárás szeszélyének függvényében. Továbbmentem, ágakat hajtva félre az útból, köveken és lehullott gallyakon mászva át.

Úti csomagok és fémdarabok heverték a fák között. A legtöbb bőrönd kinyílt, taláalomra szórva szét tartalmát. Ruhák, sütővasak és villanyborotvák keveredtek el kézapolókkal, samponokkal, borotválkozás utáni arcszeszekkel és parfümökkel. Egy kis sporttáskából hotelből elcsórt piprecikkek száza gurultak szanaszét. Illatuk elkeveredett a fenyőszaggal és a magaslati levegővel. Messze valahol füstszag terjengett.

Átkeltem egy meredek vízmosáson, ahol a sűrű lombzat csak szűrt napfényt engedett át. Hűvös volt az árnyékban, nekem mégis veríték ütött ki a homlokomon, ruhámat a bőrömhöz tapasztva. Megbotlottam egy hátizsákban, és előrebuktam. Ingem ujját felhasította egy meredező faág, amelyet a lehulló törmelék csonkított meg.

Egy pillanatig fekve maradtam. Reszketett a kezem, szagगतottan, zihálva szedtem a levegőt. Bár jó ideje arra dresszíroztam magam, hogy elrejtsem az érzelmeimet, konstatáltam, hogyan lesz úrrá rajtam a kétségbeesés. Mennyi halál! És isten tudja, mennyi lesz még.

Szemem behunyva igyekeztem megnyugodni, aztán feltápászkodtam.

Egy örökkévalósággal később átléptem pár korhadt gally fölött, megkerültem egy rododendronbokrot, és mivel úgy találtam, semmivel sem vagyok közelebb a távoli hangokhoz, megálltam, hogy tájékozódjam. Tompa szirénavijjogás adta tudtomra, hogy a mentés megkezdődött valahol a hegygerincen túl, keleti irányban.

Rajta vagy, Brennan!

De nem volt időm kérdésekre.

A lezuhant repülőgépeknél vagy más balesetknél először megjelenők rendszerint jó szándékúak, de sajna mit sem tudnak arról, mi a teendő tömegszerencsétlenség esetén. Épp Knoxville felé tartottam Charlotte-ból, és már-már az államhatárnál jártam, amikor felkértek, hogy a lehető leghamarabb siessék a helyszínre. Vissza mentem a 40-es országúton, majd letértem délnek Waynesville felé, aztán nyugati irányban áthaladtam Bryson Cityn. Ez az észak-karolinai falu hozzávetőleg kétszáznyolcvan kilométerrel van Charlotte-tól nyugatra, nyolcvan kilométerrel Tennessee-tól keletre, és ugyanennyivel Georgiától északra. Követtem a megyei aszfaltutat addig a pontig, amíg az állami fennhatóság véget ért. Innen az erdészet hegynek fel kanyargó földútján hajtottam tovább.

Noha pontos eligazítást kaptam, gyanítottam, hogy jobb út is vezet ide – mondjuk, amit a fakitermelők használnak –, ahonnan könnyebb megközelíteni a szomszédos völgyet. Megfordult a fejemben, hogy visszamegyek az autóhoz, de aztán csak haladtam tovább. Akik már a helyszínre értek, valószínűleg ugyanúgy árkonbokron keresztül törtek előre, mint én. Az erdészet útjának látványosan vége szakadt ott, ahol a kocsimmal leparkoltam. Kimerítő kaptató után megragadtam egy duglászfenyő törzsét, megvettem egyik lábam, és felhúztam magam a hegytetőre. Kiegyenesedve egy rongybaba gombszemébe bámultam. Fejjel lefelé himbálózott, ruhája belegabalyodott a fenyő alsó ágaiba.

Hirtelen agyamba villant a lányom ugyanilyen babájának képe, és már nyúltam volna érte, de nyomban le is állítottam magam.

Leengedtem a karom, tudva, hogy minden egyes tárgy elhelyezkedését fel kell térképezni és dokumentálni, mielőtt elszállítjuk őket a helyszínről. Csak ezután tarthatnék igényt a szomorú mentóra.

A hegytetőről beláttam a szerencsétlenség fő helyszínét, vagy amit annak véltem. Láttam a félig földbe és törmelékbe temetett motort meg a fékszárnny egy darabját. A géptörzs egy része is ott meredezett, az alja nélkül, akár egy repülőgép-modellező kézi-

könyv ábrája. Az ablakokon keresztül ráláttam az ülésekre; némelyik foglalt volt, a legtöbb azonban nem.

A roncs szétszórt darabjai és a testrészek közel és távol úgy beborítottak mindent, mint szemétdombot a hulladék. Onnan, ahol álltam, a bőrrel borított húscsafatok sápadtsága élesen elütött az aljnövényzet, a zsigerek és a gépmaradványok színétől. Az ágakon különböző tárgyak himbálóztak, mások levelek és földre hullott gallyak közül villantak elő. Ruhafoszlányok. Drótok. Fémlapok. Szigetelés. Megolvadt műanyag.

Megérkeztek a helyi erők. Biztosították a helyszínt, és túlélőket kerestek. Alakok kutattak a fák között, mások kordont vontak a törmelék köré. Sárga dzseki volt rajtuk, hátán a *Swain Megyei Seriffhivatal* felirattal. Mások céltalanul bolyongtak, vagy csoportokba verődve álldigáltak; dohányoztak, beszélgettek, a semmibe révedtek.

Távolabb, a fák között vörös, kék és sárga fények villogtak; eszerint erre húzódtott a bekötőút, amit sehogyan sem találtam meg az előbb. Lelki szemeim előtt már magam előtt láttam a járőrökcsik, tűzoltóautók, baleseti mentők és mentőautók seregletét, meg a polgárőrök járműveit – holnap reggelre annyian lesznek, hogy elzárják az utakat.

A szél most felém fújta a füstszagot. Megfordulva vékony, fekete csíkot láttam felfelé szállni közvetlenül a következő hegygerincen túlról. Elszorult a gyomrom, mert szinte egy másik szagot is érezni véltem, elkeveredve a maró, átható búzzal. Törvényszéki orvosszakértőként napi rendszerességgel találkozom az erőszakos halál eseteivel. Több száz tüzeset áldozatát vizsgáltam meg halottkémek és boncnokok számára, felismerem hát az elszenesedett hús szagát. Egy szurdokvölgygel odább emberek égték meg.

Nagyot nyeltem, és újra a mentési műveletre koncentráltam. Többen, akik eddig tétlenül lézengtek, most összekapták magukat. Egy seriffhelyettes lehajolva a lábánál heverő törmeléket vizsgálgatta. Amint kiegyenesedett, a bal kezében megvillant valami. Egy másik helyettes a törmeléket kezdte rakosgatni.

A francba!

Megindultam lefelé. Az aljnövényzetbe kapaszkodva, fákat és om-ladékköveket kerülgetve tartottam meg az egyensúlyomat. A hegyol-dal meredeken lejtett; ha most megbotlom, meg sem állok az aljáig.

Alig tízlépésnyire voltam már, amikor ráléptem egy fémlapra, ami a levegőbe repített, akár egy kunsztokat mutató snowboardost. Földet érve félig gurultam, félig csúsztam tovább a lejtőn, egész la-vinát indítva útjára kavicsokból, gallyakból, levelekből és fenyőto-bozokból.

Hogy megállítsam esésemet, mindkét kezemmel támaszték után markolásztam. De csak a tenyeremet horzsoltam le és a körmömet szakítottam fel, míg végül valami szilárdat tapintottam, és ujjaim köréje zárultak. Csuklóm fájdalmasan megrándult, ahogy ránehe-zedtem és lefékeztem.

Így függtem ott egy pillanatig, aztán az oldalamba fordultam, és mindkét kezemmel abba a valamibe kapaszkodva ülőhelyzetbe küzdöttem fel magam. Megnéztem, mit szorongatok. Hosszú fém-rúd volt. Egy sziklából meredezett az ég felé a csípőmnél; egy letört ágú fa felé mutatott bő méterrel feljebb a lejtőn. Keményen megve-tettem a lábam; ellenőriztem, megtart-e a rúd, és nagy nehezen fel-álltam. Vérző kezemet a nadrágomba töröltem, újra megkötöttem derekamon a dzsekit, és folytattam utamat a lejtő aljáig.

Vízszintesre érve megszorítottam lépteimet. Bár föld került a lábam alá, szilárdnak a legkevésbé sem volt nevezhető. De leg-alább a gravitációt barátomnak tudhattam. A körbekerített terüle-ten felemeltem a kordont, és átbújtam alatta.

– Ejha, hölgyem! Lassan a testtel!

Megálltam, és a hang irányába fordultam. A fickó, aki rám szólt, a Swain Megyei Seriffhivatal dzsekijét viselte.

– A DMORT-tól jöttem.

– Mi a franc az a DMORT?

– Itt van a seriff is a helyszínen?

– Kihez van szerencsém?

A seriffhelyettes mordul meredt rám, szája vékony vonallá prése-lődött. Narancssárga vadászsityakját a szemébe húzta.

– Dr. Temperance Brennan vagyok.

- Nincs szükségünk orvosokra.
- Én fogom azonosítani az áldozatokat.
- Igazolja magát!

Tömegszerencsétlenségek idején minden kormány szervnek megvan a maga jogköre. A katasztrófaelhárítás, az OEP külön egészségügyi gárdát felügyel, az NDMS-t; ők látják el, azonosítják és boncolják fel az áldozatokat. Kórboncnoki részlegük a DMORT; míg az élőkkel a DMAT foglalkozik.*

Előkotortam NDMS-igazolványomat.

A seriffhelyettes ide-oda forgatta, majd a repülőgéptörzs felé biccentett a fejével.

– Arra van a seriff, a tűzoltók főnökével – mondta elcsukló hangon, és kezével megtörölte a száját.

Aztán lesütötte a szemét, és arrébb ment, zavartan, hogy kimutatta az érzéseit.

Nem lepett meg a viselkedése. A legkeményebb és legharcedzettebb zsarukat és balesetéseket is készületlenül éri az első nagyobb balhé.

Balhé. Az Országos Közlekedésbiztonsági Hivatal ennek titulálta a tömeges baleseteket. Nem egészen tudtam, mit lehet már ennek tekinteni, egyvalamiben azonban biztos voltam: mind iszonyatos volt. Engem is mindig váratlanul értek, osztoztam hát a fazon tipródásában. Csak éppen megtanultam, hogy ne látsszon rajtam.

A géptörzs felé közeledve elmentem egy másik seriffhelyettes mellett, aki épp újabb tetemet takart be.

- Vegye le róla! – szoltam rá.
- Hogyan?
- Ne tegyen rá takarót!
- Ki maga?

Újra felmutattam az igazolványom.

– De hát itt hevernek a szabadban.

* OEP=Office of Emergency Preparedness; NDMS=National Disaster Medical System; DMORT=Disaster Mortuary Operational Response Team; DMAT=Disaster Medical Assistant Team.

Lélektelennek tűnt a hangja, akár a számítógépé.

– Mindennek a helyén kell maradnia!

– Tennünk kell valamit. Lassan besötétedik. A medvék kiszagolhatják... ezeket az embereket – mondta végül.

Tanúja voltam, mire képesek a mackók a tetemekkel, ezért osztoztam az ürge aggodalmaiban. Ennek ellenére le kellett állítanom.

– Mindent le kell fotóznunk és dokumentálnunk, mielőtt hozzáérünk.

Megnyúlt ábrázattal nyalábolta fel a takarót. Pontosan tudtam, mit érez. Valamit tennie kellett, csak abban nem volt biztos, hogy mit. Tehetetlennek érezte magát egy ilyen tragédiával szemben.

– Kérem, adja tovább, hogy semmihez nem nyúlhatnak hozzá. Aztán kezdjenek el túlélők után kutatni.

– Maga most viccel? – nézett körül. – Ezt senki nem élhette túl.

– Ha valaki *mégis* élne, jobban kellene félnie a medvéktől, mint az ilyeneknek – mutattam a lábamnál heverő tetemre.

– És a farkasoktól is – tette hozzá fahangon.

– Hogy hívják a seriffet?

– Crowe-nak.

– Melyik az?

A géptörzs közelében álló csoportra mutatott.

– Az a magas, ott, zöld dzsekiben.

Otthagytam, és Crowe felé igyekeztem.

A seriff egy térképet vizsgálgatott tucatnyi önkéntes tűzoltó társaságában. A szerelésük alapján különböző körzetekből jöhettek. Crowe lehajtott fejjel is kimagaslott közülük. Válla szélesnek és kigyúrtnak látszott a dzseki alatt. Reméltem, nem Magashegyi Macsó seriffel keveredek összetűzésbe.

Ahogy a közelükbe értem, a tűzoltók a seriff helyett engem kezdtek bámulni.

– Maga Crowe seriff?

Crowe felém fordult. Láttam, hogy nem macsóhoz van szerencsém, épp ellenkezőleg.

Magas, széles pofacsontú volt, a bőre meg fahéjszínű. Céklavörös, bongyor haj göndörödött elő lapos karimájú kalapja alól. A leg-

feltűnőbb azonban a szeme volt. A régi kólásüvegeknek van ilyen színük. Ez a halványzöld árnyalat egészen különlegesnek tűnt, mert még jobban kiemelte a szemöldök és a szempillák narancssárgája és a barnás bőr. Úgy negyvenesnek saccoltam.

– Maga kicsoda?

Mély, rekedtes hangja sejteni engedte, hogy ez a nő nem sokat lacafacázik.

– Dr. Temperance Brennan vagyok.

– És mit keres itt?

– A DMORT-tól jöttem.

Újra meglobogtattam az igazolványom. Alaposan megnézte, aztán visszaadta.

– Charlotte-tól Knoxville felé tartottam, amikor az Útinform bejelentette a repülőszerencsétlenséget. Amikor felhívtam Earl Blisst, aki a négyes számú körzet parancsnoka, megkért, hogy tegyek egy kis kitérőt, és kérdezzem meg, nincs-e szükségük valamire.

Kissé diplomatikusabban fogalmaztam, már ami Earl tényleges választát illette.

A nő egy pillanatig hallgatott. Aztán a tűzoltókhoz fordult, mondott nekik valamit, mire az ürgék leléptek. Crowe seriff közelebb lépett, és a kezét nyújtotta. Egy ilyen kézzszorítással komoly sérüléseket okozhatott volna.

– Lucy Crowe vagyok.

– Kérem, hívjon Tempe-nek!

Szétterpesztett lábbal, keresztbe font karral vizsgálgatott kólásüveg-színű szemével.

– Nem hinném, hogy ezek közül a szegény ördögök közül akár egynek is szüksége lenne orvosi ellátásra.

– Törvényszéki antropológus vagyok, nem orvos. Átkutatatták már a terepet túlélők után?

Épp csak felfele rándította a fejét, ez volt a bólintás. Indiában találkoztam hasonlóval.

– Azt hittem, hogy ez az orvosszakértő reszortja.

– Mindenki reszortja. Kiszállt már az NTSB?

Tudtam, milyen gyors szokott lenni az Országos Közlekedésbiztonsági Hivatal.

– Úton vannak idefelé. A világ minden szervezete idecsődült. Az NTSB, az FBI, az ATF, a Vöröskereszt, az Erdészet, a TVA és a belügyesek. Az sem lepne meg ezek után, ha maga a pápa futna be a Wolf Knob-i út felől.

– A belügyesek és a TVA?*

– A megye zöme a szövetségi tulajdonában van. Nyolcvanöt százalék nemzeti parkerdőként, öt százalék természetvédelmi területként.

Kezét vállmagasságban kinyújtotta, és körbemutatott az óramutató járásának megfelelően.

– Ez itt a Big Laurel. Bryson City tőlünk északra fekszik, a Great Smoky Mountains Nemzeti Park pedig azon túl. A cseroki indiánok rezervátuma északra van, a Nantahala Vadaspark és a Nemzeti Parkerdő délre.

Nyeltem egyet, mert zúgott a fülem.

– Milyen magasan vagyunk?

– Ezerkétszáznyolcvan méteren.

– Nem akarok beleszólni a munkájába, seriff, de akadnak néhányan, akiket távol kellene tartani...

– A biztosítási héját és a telhetetlen ügyvédek. Lucy Crowe a hegyek között él ugyan, hébe-hóba azonban eljutott már máshová is...

Ebben nem kételkedtem. Ahogyan abban sem, hogy nem sokan mernének ujjat húzni vele.

– Talán a sajtót is célszerű lenne eltanácsolni.

– Talán.

– Igaza van az orvosszakértőt illetően, seriff. Ő is megjelenik majd. De az észak-karolinai katasztrófavédelem tömegszerencsétlenség esetén a DMORT-ot is be szokta vonni.

Tompa robajt hallottam, aztán valaki parancsszavakat kiáltozott. Rowe levetette a kalapját, és dzsekije ujjával megtörölte a homlokát.

* Tennessee Valley Authority.

– Hány helyen ég tűz?
– Négy. Sorra eloltjuk őket, de rázós ügy. A hegyvidék száraz ebben az évszakban.

Crowe combjához ütögette a kalapját, ami izmok tekintetében nem maradt el a vállától.

– Nem kétlem, hogy a csapata minden tőle telhetőt elkövet. Biztosították a helyszínt, és most eloltják a tüzet. Ha nincsenek túlélők, nincs is több tennivalójuk.

– Nem igazán erre képezték ki őket.

Crowe mögött egy öreg, aki a cserokik polgárőr dzsekijét viselte, kutatott a törmelékben. Összeszedtem minden diplomáciai érzékem.

– Gondolom, szólt az embereinek, hogy a balesetek helyszíneit ugyanúgy kell kezelni, mint a tetthelyeket. Mindent érintetlenül kell hagyni.

Crowe a rá jellemző kurta fejbiccentést produkálta.

– Valószínűleg frusztráltak. Hasznossá szeretnék tenni magukat, de nem tudják, hogyan.

A kotorászó öregre mutattam.

Crowe halkán káromkodott, aztán odament az öreghez, olyan öles léptekkel, mint egy olimpiai futó. Az öreg eltisztult. A seriff a következő pillanatban már újra előttem állt.

– Az ilyesmi soha nem könnyű – mondtam. – Ha az NTSB megérkezik, kézbe veszi a teljes művelet irányítását.

– Igen.

Ebben a pillanatban megszólalt Crowe mobilja. Megvártam, amíg lebonyolítja a beszélgetést.

– Újabb szereplő jelentkezett – közölte aztán, visszaakasztva övébe a készüléket. – Charles Hanover hívott, az Air TransSouth igazgatója.

Noha soha nem repültem a légitársasággal, hallottam már róla. Ez a kis helyi utasszállító cég Washingtonot kötötte össze több tucat várossal Észak- és Dél-Karolinában, Georgiában, valamint Tennesseeben.

– Ez az ő gépük?

VÉGZETES UTAZÁS

– A 228-as számú járat későn indult Atlantából Washingtonba. Negyven percet várákozott a kifutón. Tizenkét óra negyvenöt perckor szállt fel. Körülbelül hétezer-hatszáz méterrel volt a tengerszint fölött, amikor egy óra hét perckor eltűnt a radarképernyőről. A hivatalomat két óra körül riasztották.

– Hányan voltak a fedélzeten?

– A gép egy Fokker 100-as volt, nyolcvankét utast szállított a hatfős személyzet mellett. De van ennél rosszabb hír is.

Következő szavai ízelítőt adtak az eljövendő néhány nap borzalmaiból.

2

— **A** GEORGIA EGYETEM FOCICSAPATA?

Crowe bólintott.

– Hanover azt mondja, hogy a férfiak és a nők is egy meccsre utaztak, valahová Washington környékére.

– Jesszusom!

Képek villantak fel emlékezetemben. Egy leszakadt láb. Fogszabályozós fogsor. Egy fán fennakadt fiatal lány.

Belém hasított a félelem.

Lányom, Katy, Virginiában tanult, de gyakran meglátogatta legjobb barátnőjét Athensben, a Georgia Egyetem székhelyén. Lija sportösztöndíjas volt, ami lehetett éppen foci is.

Nagy ég! Egymást kergették a gondolataim. Nem említette Katy, hogy útra kel valahová? Mikorra esik a tanulmányi szünete? Igyekeztem ellenállni a kísértésnek, hogy a mobilomért nyúljak.

– Hány diák utazott a gépen?

– Negyvenketten az egyetemen keresztül foglalták le a helyüket. Hanover úgy véli, a többségük diák lehetett. A sportolókat edzők, barátok és barátnők is kísérték. Meg pár rajongó. – Crowe kezével végigsimított a száján. – A szokásos bagázs.

Szokásos bagázs! Majd megszakadt a szívem: mennyi fiatal vezet oda! Aztán más is eszembe jutott.

– Ránk szabadul a média. Rémmálom lesz.

– Hanover is pont ezen aggódott.

Crowe hangját átitatta a szarkazmus.

– Ha az NTSB átveszi az irányítást, ők majd a sajtóval is foglalkoznak.

Meg a családokkal, gondoltam, de nem mondtam ki hangosan. Ők is idecsődülnek majd siránkozva, hogy erőt merítsenek egymás gyászából. Lesz, aki rémült szemmel néz a világba, mások azonnali tájékoztatást várnak. Ők azok, akik harciassággal leplezik elviselhetetlen kínjaikat.

Ebben a pillanatban surrogást hallottunk a levegőben; helikopter suhant el alacsonyan a fák fölött. Ismerős alak ült a pilóta mellett, és hátul is látható volt valakinek a sziluettje. A helikopter két kört írt le, aztán eltűnt, ellenkező irányban, mint amerre az utat sejtettem.

– Hová mennek?

– Tudja a halál. Nincs errefelé túl sok leszállópálya.

Crowe már nem az eget nézte. Kalapját visszatette a fejére, visszakezes legyintéssel gyűrve alája bongyor haját.

– Kér kávét?

Fél órával később Észak-Karolina állam vezető orvosszakértője sétált be nyugatról a helyszínre, nyomában a kormányzóhelyetttel. Az előbbi a terepen szokásos csizmát és khaki egyenruhát viselte, az utóbbi öltönyt. Figyeltem, hogyan kelnek át a törmeléken. A patológus körbepillantgatva, a látottakat latolgatva, a politikus lehajtott fejével. Se balra, se jobbra nem nézett. Mereven járt, mintha ez a környezet megfertőzhetné, s kívülállóból résztvevővé változtathatná. Egy ízben megálltak, és az orvosszakértő mondott valamit egy seriffhelyettesnek. A fickó ránk mutatott, mire a két férfi elindult felénk.

– Az áldóját! Fotogén látványt nyújthatunk.

Crowe ezt ugyanolyan szarkazmussal mondta, mint ahogyan Hanoverről, az Air TransSouth igazgatójáról is beszélt.

Összegyűrte műanyag poharát, és egy termosztáskába süllyesztette. Kezébe nyomtam a sajátomat is. Nem tudtam mire vélni, mire ez a heves ellenszenv. Vajon nem ért egyet a kormányzóhelyettes politikai irányvonalával, vagy személyes nézeteltérés lehet Lucy Crowe és Parker Davenport között?

Amikor a két férfi eléje ért, az orvosszakértő felmutatta az igazolványát. Crowe leintette.

– Semmi szükség erre, doki. Tudom, ki maga.

Én is tudtam, hiszen a nyolcvanas évek eleje óta együtt dolgoztam Larke Tyrell-lel; azóta, amióta kinevezték Észak-Karolina vezető orvosszakértőjének. Cinikus és zsarnoki volt, egyúttal az ország egyik legjobb patológusa. Megnyirbált költségvetéssel és érdektelen hatósággal kellett együtt dolgoznia. Amikor átvette a hivatalát, azt teljes káosz uralta, ő azonban Észak-Amerika egyik leghatékonyabb törvényszéki orvostani intézményévé gyúrta át.

Jómagam épp hogy elindultam ezen a pályán Larke kinevezése idején. Ekkor szereztem meg a képesítésemet a Törvényszéki Antropológia Amerikai Testületétől. A munka hozott össze bennünket. Én Észak-Karolina állam nyomozati hivatalának dolgoztam – két drogdíler tetemét azonosítottam és állítottam össze, motoros banditák tették hidegre őket. Larke az elsők között kért fel szaktanácsadónak. Azóta is nálam landolnak Észak-Karolina csontvázai, valamint felbomlott, mumifikálódott, megégett és megcsonkított halottai.

A kormányzóhelyettes kezet nyújtott. Másik kezével zsebkendőt szorított a szája elé. Arca olyan színűre változott, mint a békák hasa. Szó nélkül rázott velem kezet.

– Örülök, hogy az országban van, Tempe – mondta Larke, és ő is megszorongatta az ujjaimat.

Kezdett nem tetszeni ez a szokás.

„Országának” a katonaság nevezte az Államokat Vietnam idején. Larke akcentusa különben karolinai volt a javából. Dél-Karolina partvidékén született, és tengerészgyalogos családban nőtt fel. Maga is két helyen szolgált, mielőtt medikusnak állt. Andy Griffith katonásabb változatára hajazott.

– Mikor megy északra?

– A jövő héten kezdődik az őszi szünet – feleltem.

Larke összeszűkülött szemmel hordozta körbe tekintetét a helyszínen.

– Attól tartok, hogy Québecnek ezen az őszen nélkülöznie kell az antropológusát.

Egy évtizede csereprogram indult a McGill Egyetemmel. Montrealban a Laboratoire de Science Judiciaires et de Médecine Légale szaktanácsadója voltam, ami Québec központi törvényszéki orvostani intézete. Az első ott töltött évem végeztével a tartományi kormányzat – felismerve, hogy szükségük van törvényszéki antropológusra – állandó állásban alkalmazott, és berendezett számomra egy laboratóriumot.

Így ingáztam hát azóta is Québec és Észak-Karolina között. Charlotte-ban, az Észak-Karolina Egyetemen fizikai antropológiát tanítok, miközben mindkét térség tanácsadójaként is ténykedek. Mivel eseteim többnyire nem friss halottak, a dolog működik. Ugyanakkor mindkét munkahelyem hallgatólagosan elfogadta, hogy válsághelyzetben, és ha tanúskodni kell a bíróságon, azonnal igénybe vehetnek.

Márpedig egy légi katasztrófa határozottan válsághelyzetnek mondható. Biztosítottam hát Larke-ot, hogy lemondom októberi látogatásomat Montrealba.

– Hogyhogy ilyen hamar ideért?

Újra elmagyaráztam, hogy Knoxville-be tartottam, amikor felhívtam a DMORT vezetőjét.

– Én is beszéltem Earllel. Holnap reggel kirendel ide egy csapatot. Ma este előzőnlík a terepet az NTSB-s fiúk. Addig ne nyúljanak semmihez!

– Már kiadtam az erre vonatkozó parancsot – mondta Crowe. – Ez a hely nehezen megközelíthető, de azért megerősítem az őrséget körülötte. A legnagyobb gondot valószínűleg az állatok jelentik majd. Kivált, ha a tetemek bomlani kezdenek.

A kormányzóhelyettes furcsa hangot hallatott, megpördült a sarkán, és megtántorodott. Néztem, amint megkapaszkodott egy hegyi babér bokorba, és rókázni kezdett. Larke olyan pillantást vetett ránk, mint Mayberry seriffje,* majd hol rám, hol Crowe-ra nézett.

– Maguk, hölgyeim, végtelenül megkönnyítik a dolgomat. Elmondhatatlanul hálás vagyok a profi hozzáállásukért.

* A népszerű Andy Griffith Show özvegy seriffje.

Most Crowe felé fordult.

– Seriff, gondoskodjon a rendről és fegyelemről!

Én következtem.

– Tempe, maga menjen, és tartsa meg az előadását Knoxville-ben! Aztán vegye magához a cókmókját, és jöjjön vissza holnap! Egy ideig itt tartózkodik majd, értesítse erről az egyetemét. Keresünk magának szállást.

Negyedórával később egy seriffhelyettes kitett a kocsimnál. Igazam volt: létezett jobb út. Majd fél kilométerre attól a helytől, ahol leparkoltam. Földút volt, az erdészet útjáról kanyarodott le. Valamikor a fakitermelők használták ezt a kis ösvényt, amely körbekerítette a hegyet, és vagy százlépésnyi körzetben hozzáférést biztosított a repülőszerencsétlenség legfőbb helyszínéhez.

Mostanra a fakitermelők ösvényének mindkét oldalán járművek parkoltak. A hegyről lefelé menet újonnan érkezőkkel is találkoztunk. Mire felkel a nap, mind az erdészet ösvénye, mind a megyei utak dugig lesznek, gondoltam.

Amint beültem a volán mögé, megragadtam a mobilomat. Csak-hogy süket volt.

Megfordultam a kocsival, és kiügyeskedtem magam a megyei útra. A 74-es főúton újból telefonálni próbáltam. Ismét volt térerő, ezért beütöttem Katy számát. Négy csöngetés után a hangpostája kapcsolt be.

Rossz érzés fogott el. Üzenetet hagytam, aztán elindítottam a fejemben a „ne-légy-idióta-aggódó-anya” kazettát. Az elkövetkező órában igyekeztem az előadásomra koncentrálni, és nem gondolni sem a magam mögött hagyott mészárszékre, sem a másnapi horrorra. Nem ment. Lebegő arcok és levágott végtagok zavarták meg minduntalan a koncentrációm.

Bekapcsoltam a rádiót. Valamennyi adó beszámolt a lezuhant repülőről. A bemondók tiszteletteljesen emlékeztek meg az elhunyt fiatal sportolókról, és különböző találgatásokba bocsátkoztak az okokat illetően. Mivel az időjárás nem jöhetett szóba, a szabotázs és a műszaki hiba lettek a kedvenc elméleteik. Crowe helyettese

mögött gubbasztva letarolt fák sorát fedeztem fel azzal a hellyel szemben, ahonnan elindultam. Noha tudtam, hogy a kár a zuhanás útvonalát jelöli, nem akartam tovább szaporítani a spekulációk tömkelegét.

A 40-es államközi útra lépve már vagy századszor váltottam rádióadót. Elcsíptem egy riportert, aki egy kigyulladt raktár fölött repült, onnan tudósított. A rotorberregésről eszembe jutott Larke és az, hogy nem kérdeztem meg, hol landolt ő meg a kormányzó-helyettes. Elraktároztam a kérdést az agyamban.

Kilenckor újra hívtam Katyt.

Most sem értem el. Visszatekertem önszuggestáló kazettámat.

Knoxville-ben lejelentkeztem a szállásomon és az előadás házigazdájánál, aztán megettem a csirkét, amit a Bojanglesnél vettem a város határában. Felhívtam ex-férjemet Charlotte-ban, hogy megkérjem, vigyázzon Birdie-re. Pete beleegyezett, noha kikötötte, hogy felszámítja a macsekszállítás és -etetés költségeit. Napok óta nem beszélt Katyvel. Miután ugyanazt végighallgathattam tőle, amit én olvastam saját fejemre, megígérte, hogy megpróbálja elérni a lányunkat.

Ezután Pierre LaManche-t csörgettem fel, a főnökömet a montreali törvényszéki orvostani intézetben. Közöltem vele, hogy az elkövetkező héten ne várjon. Hallott a repülőszerencsétlenségről, számított már a hívásomra. Utoljára a charlotte-i tanszéket hívtam fel.

Miután mindezt letudtam, egy órát diák válogatásával töltöttem. Felrakosgattam őket a vetítőtárba, aztán lezuhanyoztam, és újra megpróbáltam Katyvel beszélni. Megint semmi.

Az órára pillantottam. Háromnegyed tizenkettő volt.

Biztosan jól van, csak kiment pizzázni. Vagy a könyvtárban ül. Igen, a könyvtárban! Magam is sokat rostokoltam ott egyetemista koromban.

Kegyetlenül nehezen aludtam el.

Katy reggel sem telefonált, és nem is vette fel a mobilját. Megpróbáltam felhívni Liját Athensben. Újabb géphang fogadta a hívásomat.

Elhajtottam Amerika egyetlen olyan antropológiai tanszékére, amely egy futballstadionban kapott helyet. Itt azután leadtam eddigi pályafutásom legpocsekább előadását. Vendégelőadásom házigazdája bevezetőjében megemlítette, hogy a DMORT-hoz tartozom, továbbá azt is, hogy én is részt veszek az Air TransSouth katasztrófájának felderítésében. Noha csak kevés felvilágosítással tudtam szolgálni, a legtöbb érdeklődés az előadás után nem a témára vonatkozott, hanem a repülőszerencsétlenségre. Vég nélkül záporoztak rám a kérdések.

Amikor végre hallgatóságom megindult a kijárat irányában, nyakigláb, madárijesztőre hajazó fickó igyekezett a pódium felé. Csokornyakkendőt és kardigánt viselt, félhold alakú szemüvege a mellkasán himbálózott.

Mivel hivatásunkat viszonylag kevesen művelik, a legtöbb antropológus ismeri egymást. Útjaink újra meg újra keresztezik egymást a konferenciákon, szimpóziumokon és tanácskozásokon. Simon Midkiff-fel is számos alkalommal összeakadtam. Tudtam, ha nem tanúsítok szilárd ellenállást, jó ideig nem szabadulok tőle. Ezért jelentőségteljesen az órára néztem, összeszedtem a jegyzeteimet, mindent a bőröndömbe pakoltam, és leléptem az emelvényről.

– Hogy vagy, Simon?

– Kitűnően.

Szája cserepes volt, a bőre száraz és pikkelyes; napon heverő döglött halakéra emlékeztetett. Szemfehérjében parányi vénák ágaztak szét a busa szemöldök árnyékában.

– Hogy megy a régészkedés?

– Szintén kitűnően. Mivel valamiből élni kell, ezért részt veszek a raleighi kulturális minisztérium több projektjében. Többnyire azonban a leletek rendezésével töltöm az időmet. – Élesen felnevetett, és egyik kezével megveregette az orcáját.

– Úgy tűnik, összegyűlt egy kevés a pályám során.

Simon Midkiff 1955-ben szerzett doktorátust Oxfordban, aztán áttelepült az Államokba, ahol Duke-ban vállalt állást. A régészeti szupersztárja azonban semmit sem produkált, ezért hat év múltán

sem véglegesítették. Másodízben a Tennessee Egyetemen próbált szerencsét, de itt sem publikált, így innen is szélnek eresztették.

Harminc éven át nem sikerült állandó állást lekasztania, megmaradt a tudományos élet peremvidékén. Szerződéssel vállalt ásatásokat, és amikor helyettes tanárra volt szükség Észak- és Dél-Karolina, valamint Tennessee egyetemein, őt kérték fel. Hírheft volt arról, hogy hiába ás jó eredménnyel, soha, semmit nem publikál.

– Szívesen kikérdeznék minderről, Simon, de rohannom kell.

– Igen, tudom. Iszonyatos tragédia! Mennyi fiatal élet veszett oda! – ingatta búsan a fejét. – Egész pontosan hol is zuhant le a gép?

– Swain megyében. Most azonban tényleg vissza kell mennem.

Már mentem is volna, de Midkiff kitette elém negyvenötös méretű félcipőjét.

– Hol van az a megye?

– Bryson Citytől délre.

– Nem tudnád kissé pontosítani?

– Nem tudom fejből a koordinátáit.

Nem rejtettem véka alá, hogy idegesít.

– Kérlek, bocsáss meg vadállatias faragatlanságomért! Ástam már ugyanis Swain megyében, és most megijedtem, hogy a lelőhelynek is baja eshetett. Önző alak vagyok – újabb vihogás. – Elnézésemet kérem!

Ebben a pillanatban csatlakozott hozzánk az egyetem képviselője.

– Levehetem? – mutatott fel egy kis Nikont.

– Persze.

Rávillantottam fényképmosolyom.

– A tanszéki híradó számára lesz. A diákjaink csípi az effélét.

Megköszönte az előadásomat, és szerencsét kívánt a katasztrófa okainak felderítéséhez. Én a magam részéről megköszöntem a szállást, kimentettem magam mindkét fickó előtt, magamhoz vettem a diatárát, és kisettem az előadóteremből.

Mielőtt elhajtottam Knoxville-ból, találtam egy sportszerboltot, ahol bakancsot, zoknit és három keki-gatyát vásároltam, az egyiket menten fel is vettem. A szomszédos drogériából Hanes Her Way

pamutalsót és -melltartót újíttottam. Nem éppen az esetem, de nem akadt jobb. Az alsóneműt és a fölös nadrágokat a sporttáskámba gyömöszöltem, és elhajtottam kelet felé.

Az Appalache-hegység, amely Új-Fundland magaslatainál kezdődik, észak–dél irányban végighúzódik a Keleti-part mentén, hogy Nyugat-Virginiában, Harpers Ferrynél váljon ketté, létrehozva a Great Smoky és a Blue Ridge hegyvonulatát. Az előbbi a világ egyik legősibb felföldje, amely kétezer méter fölé emelkedik Clingsman Dome-nál, Észak-Karolina és Tennessee állam határán.

Alig egyórányi autóútra Knoxville-től áthajtottam néhány tennesseei városra: Sevierville-en, Pigeon Forge-on és Gatlinburgon. Kelet felől hagytam el a kilátót. Most is, mint mindig, egészen megrendített álomszerű szépsége. A Great Smokies, amelyet évmilliókon keresztül koptatott a szél és az eső, szelíd hegyvölgyek sorozataként keretezi az Appalache déli határát. Sűrű erdőinek zöme természetvédelmi terület. Ott van azután a Nantahala. A Pisgah. A Cherokee. A Great Smoky Mountains Nemzeti Park. A puha mohazöld növényzet, meg a füstszerű köd, ami ennek a hegyvidéknek a páratlan vonzerejét adja, és amiről a nevé is kapta. A földteke egyik legcsodálatosabb helye ez.

Sehogyan sem fért a fejembe, hogy egy ilyen álomszép vidéken is felütheti fejét a halál és a pusztulás.

Közvetlenül Cherokee határában, az észak-karolinai oldalon újra hívni próbáltam Katyt. Rossz ötlet volt. Megint csak a hangpostája válaszolt. Újabb üzenetet hagytam: *Hívd fel anyádat.*

Mindenre gondoltam, csak az előttem álló feladatra nem. Felidéztem magamban az atlantai állatkert pandáit, az NBC őszi műsorsortervét és a charlotte-i reptér csomagkiadóját. Miért olyan lassú mindig?

Simon Midkiffre is gondoltam. Micsoda fura szerzet! Ugyan miért féltette annyira az ásatását? Mennyi esélye lehet, hogy pont rázuhan egy repülőgép?

Nem kapcsoltam be a rádiót, betettem viszont egy CD-t. Hallgattam Kiri Te Kanawát, amint Irving Berlin dalait énekelte.

Már majdnem két óra volt, amikor a helyszínre értem. Két járőr-kocsi állta el a megyei utat, közvetlenül az előtt, hogy leágazott róla az erdészet útja. A forgalmat itt közlekedési rendőr irányította; motoszkákat küldött fel a hegyre, másokat meg visszarendelt. Felmutattam az igazolványomat. A rendőr megnézte csíptető írómappáját.

– Igen, hölgyem, rajta van a listán. Parkoljon le!

Félreállt az útból, én pedig átaraszoltam a két járőr-kocsi között.

Az út túloldalán egy volt kilátóhelyből ideiglenes parkolót alakítottak ki. Tűztorony is állt itt. A parkolót kavicsal szórták le az eső ellen, ami a belső út méretét is megnövelte. Itt kerül majd sor az eligazításokra, és a hozzátartozók is itt kapnak majd lelki elsősegélyt, amíg meg nem szervezik az ellátásukat.

Tömerdek ember és kocsi töltötte meg az út mindkét oldalát. Vöröskeresztes utánfutók. Műholdas televíziós közvetítőkocsik, nyitott sportkocsik, kisteherautók, veszélyes hulladékot szállító teherautó. Beálltam a Mazdával egy Dodge Durango és egy Ford Bronco közé a hegy felőli oldalon, felkaptam a sporttáskámat, és megindultam az aszfaltozott út felé.

A kilátóval szemben kötöttem ki. A torony aljánál szétnyitható iskolapadot fedeztem fel az egyik Vöröskeresztes utánfutó mellett. A padon szabvány méretű kávéfőző csillogott a napon. Családtagok gyűltek köréje összeölelkezve. Volt, aki sírt, mások rideg hallgatásba burkolódtak. Többen műanyag poharakat szorongattak, néhányan a mobiljukon tárgyaltak.

A gyászolók körül egy pap keringett; megsimogatta a vállukat, megszorongatta a kezüket. Néztem, hogy hajol le egy öregasszonyhoz. Púpos tartásával, kopasz fejével és horgas orrával azokra a dögevő madarakra emlékeztetett, amelyeket Kelet-Afrika síkságain láttam. Bármennyire nem szép tőlem, ez a hasonlat jutott róla eszembe.

Egy másik papot is felidézett: egy másik halálmadarat. Annak a papnak az együtt érző körözése oltotta ki minden reményemet annak idején, hogy a nagymamám felgyógyulhat még. Most felidéztem magamban a hajdani virrasztás szörnyűségét. Teljes szívemből szántam azokat, akik idegyűltek, hogy átvegyék a halottaikat.

Riporterek, operatőrök, hangosítók keresték a helyüket az alacsony kőfal mentén. Mindegyik gárda a lehető legjobb hátteret igyekezett megtalálni a közvetítéshez. Le mertem volna fogadni, hogy a festői panorama ugyanúgy fontos szerephez jut majd e híradásokban, mint ahogyan az a Swissair 1999-es katasztrófájánál történt, az új-skóciai Peggy's Cove-ban.

Vállamra vettem a sporttáskámat, és megindultam lefelé. Egy újabb ór engedte, hogy rátérjek a fakitermelők ösvényére, amelyet az éjszaka leforgása alatt kétsávos kavicsos úttá alakítottak át. Innen bekötőút vezetett le a repülőszerencsétlenség helyszínéhez. Lábam alatt kavics csikorgott, ahogy áthaladtam a frissen vágott erdei alagúton. A kezdődő rothadás bűzét a fenyőillat sem nyomhatta el. Fertőtlenítőkocsik és mobilvécek sora zárta el az utat az elsődleges helyszín felé. A lezárt helyszínen belül Baleseti Parancsnokságot állítottak fel. Megpillantottam az ismerős NTSB vontatókocsit a műholdjával és generátorszekrényével. Mellette hűtőkocsik parkoltak, a földön több rakás hullazsák hevert. Innen szállítják tovább a tetemeket a hullaházba.

Markológépek, daruk, dömperek, tűzoltókocsik és rendőrautók várakoztak elszórva a terepen. Az egy szem mentős elmondta, hogy az új jelszó „kutatás és mentés” helyett „kutatás és a helyszín rendezése”. Ő csak a sérült munkásokat látja majd el.

Lucy Crowe a kordonon belül állt, és Larke Tyrell-lel beszélt éppen.

– Mi újság? – kérdeztem.

– Egyfolytában hívogatnak. – Crowe hangja kimerülten csengett. – Tegnap este már azon voltam, hogy kikapcsolom ezt az átkozott mobilt.

Vállam mögött törmelék borította térségre láttam, amelyet kapucnis overallba öltözött, maszkos keresők jártak be. Zárt sorfalat alkotva, szemüket lesütve haladtak előre. Időnként lehajolt egyikük vagy másikuk, megszemlélte egy tárgyat, és megjelölte a helyet. Csapatuk mögött vörös, kék és sárga zászlók tarkállottak, akár színes gombostűk a térképen.

A géptörzset, fékszárnyakat és motort is ellepték a fehér overallos technikusok. Fotóztak, jegyzeteltek és parányi diktafonokba be-széltek. A kék sapkások az NTSB emberei voltak.

– Itt van az egész banda – mondtam.

– Az NTSB, az FBI, az SBI, az FFA, az ATF, a CBS, az ABC. Az összes betűszóval leírható szerv.

– Mi ez még ahhoz képest, ami pár nap múlva lesz itt – vélte Larke.

Felhajtotta gumikesztyűje szélét, és megnézte az óráját.

– A DMORT-osok most eligazításon vannak a rögtönzött vizsgálati központban, Tempe. Nincs értelme beöltöznie. Menjünk oda!

Már épp tiltakoztam volna, de leintett.

– Majd együtt visszamegyünk.

Míg ő elpályázott a fertőtlenítőkhöz, Lucy megmutatta, hol találom a vizsgálati központot. Nem volt rá szükség. A megyei úton végighajtva is észleltem már a jelenlétüket.

– Az alarkai tűzoltók bő egy kilométerre vannak innen. A volt iskola épületében szállásolták el magukat. A hintákról és csúszdák-ról lehet felismerni, a tűzoltókocsik meg az épület előtt parkolnak.

Az orvosszakértővel együtt kaptattam fel a parkolóhoz. Tőle szereztem a legfrissebb értesüléseket. A legfontosabb az volt, hogy az FBI névtelen fülest kapott, miszerint bombát tettek a fedélzetre.

– Egy lelkes polgár volt olyan kedves, és megosztotta ezt az infót a CNN-nel. A médiának csorog a nyála, mint a vérebecnek, amikor a gazda marhaszegyet tesz eléjük.

– Negyvenkét halott diák csak ér egy Pulitzer-díjat.

– Vannak további rossz híreim is. Sokkal többen lesznek negyvenkettőnél. Mint kiderült, több mint ötvenen foglaltak helyet a járatra a Georgia Egyetemen keresztül.

– Láta az utaslistát?

Alig tudtam kinyögni a kérdést.

A hideglelés kerülgetett.

– A francba! – mondta Larke. – Erre alaposan ráfázunk. A média elevenen fal fel bennünket.

Elváltunk egymástól, és ki-ki az autójához sietett. Valahol megint lett térerő útközben. Felpittyegett a mobilom. Lefékeztem, attól tartva, hogy megint elmegy a térerő.

Az üzenet alig volt hallható a statikus elektromosság miatt.

– *Dr. Brennan, Haley Graham vagyok, Katy szobatársnője. Ööö... lejátszottam az üzeneteit, azt hiszem, négy volt. És Katy papájáét is. Ő is többször hívta. Aztán hallottam a repülőszerencsétlenségről, és... – itt recsegés következett – szóval, a helyzet a következő. Katy elment a hétvégére, fogalmam sincs, hová. Lija többször telefonált az elmúlt héten, ezért aggódom kissé, hátha őt ment meglátogatni. Tudom, hogy butaság, de gondoltam, megkérdezem, sikerült-e beszélni vele. Szóval... – újabb recsegés –, okvetetlenkedésnek tűnhet, de jobban érezném magam, ha tudnám, hol van. Oké, viszhall.*

Beütöttem a gyorskeresőn Pete számát. Ő sem beszélt még a lányunkkal. Feltárcsáztam Liját, de nem volt elérhető.

Jeges marok szorította össze a szívemet.

Rám dudált egy kisteherautó, hogy álljak félre az útból.

Tovább hajtottam lefelé a lejtőn. Alig vártam a megbeszélést, egyúttal azonban rettegtem is tőle. Tudtam ugyanis, hogy mi lesz az első kérdésem.